

Vonnisnummer / Griffinummer 2021/ 3814
Repertoriumnummer / Europees
Datum van uitspraak 16 november 2021
Naam van de beklagde(n) 1. 2. 3. 4.
Systeemnummer parket 15RG27945 Dossiernummer 15G027945 Notitienummer parket

rechtbank van eerste aanleg
Oost-Vlaanderen, afdeling
Gent
Kamer G30DI

Vonnis

Aangeboden op
Niet te registreren

In de zaak van de **burgerlijke partij**

, geboren te) op , wonende te
, met Nigeriaanse nationaliteit, RRN

in eigen naam en in haar hoedanigheid van wettelijke vertegenwoordiger van:

, geboren te op wonende te
van Belgische nationaliteit, RRN

en het **openbaar ministerie** tegen:

1. ⁴⁶⁶⁵ , met maatschappelijke zetel gevestigd te ,
ingeschreven onder het ondernemingsnummer
2. ⁴⁶⁶⁶ , geboren te op , ingeschreven te
RRN: , van Belgische nationaliteit
3. ⁴⁶⁶⁷ , met maatschappelijke zetel gevestigd te ,
, ingeschreven onder het ondernemingsnummer
4. ⁴⁶⁶⁸ met maatschappelijke zetel gevestigd te
, ingeschreven onder het ondernemingsnummer

beklaagd van:

Als dader of mededader in de zin van artikel 66 van het strafwetboek;

A onopzettelijke doding

door gebrek aan voorzichtigheid of voorzorg, maar zonder het oogmerk om de persoon van een ander aan te randen, onopzettelijk de dood te hebben veroorzaakt van

geboren te op
(art 418 en 419 lid 1 Sw)

op 9 november 2015
door ,

B een woning of specifieke woonvorm die niet voldoet aan de vereisten van artikel 5 § 1 Vlaamse Wooncode verhuren, te huur stellen of ter beschikking stellen

als verhuurder, als eventuele onderverhuurder of als persoon die een woning ter beschikking stelt, een woning of een specifieke woonvorm, als vermeld in artikel 5 § 3 lid 1 van het Decreet van 15 juli 1997 houdende de Vlaamse Wooncode, die niet voldoet aan de vereisten en normen, vastgesteld met toepassing van artikel 5 van voornoemd Decreet, rechtstreeks of via tussenpersoon, te hebben verhuurd, te huur gesteld of ter beschikking gesteld met het oog op bewoning

(art. 2 § 1, 31°, en 20 § 1 lid 1 Decreet 15 juli 1997 houdende de Vlaamse Wooncode)

in het pand gelegen te _____, kadastraal gekend als _____,
_____ , eigendom van _____ , ondernemingsnummer _____ met
maatschappelijke zetel te _____ ;

de ongeschikte woning 0303 op de derde verdieping te hebben verhuurd aan _____ ,
en _____

op 10 november 2015
door _____ ,

PROCEDURE

1. De rechtbank nam inzage van de stukken van de rechtspleging. De beklaagden werden door de raadkamer naar deze rechtbank verwezen bij beschikking van 17 juni 2020.

De dagvaardingen werden regelmatig betekend.

De dagvaarding werd op 24 maart 2021 ingeschreven op het kantoor rechtszekerheid te _____. Zij vermeldt de kadastrale omschrijving van het onroerend goed dat het voorwerp is van de tenlasteleggingen en identificeert de eigenaar ervan zoals voorgeschreven door de wetgeving inzake hypotheek.

Bij de behandeling van de zaak en in de processtukken werd gebruik gemaakt van de Nederlandse taal.

De beklaagden werden gedagvaard om te verschijnen op de openbare terechtzitting van 15 december 2020.

De zaak werd voor behandeling uitgesteld naar de terechtzitting van 21 september 2021.

2. De rechtbank aanhoorde op de terechtzitting van 21 september 2021:

- de middelen en de conclusies van de burgerlijke partij, in eigen naam en in haar hoedanigheid van wettelijke vertegenwoordiger van , in haar eis tegen de beklaagden, vertegenwoordigd door meester loco meester , beiden advocaat te
- de vordering van het openbaar ministerie, uitgesproken door , substituut-procureur des Konings;
- de eerste beklaagde, , in haar middelen van verdediging, vertegenwoordigd door meester , advocaat te , in eigen naam en loco meester , advocaat te
- de tweede beklaagde, , in zijn middelen van verdediging, voorgedragen door hemzelf en bijgestaan door meester , advocaat te , en meester , advocaat te ;
- de derde beklaagde , in haar middelen van verdediging, vertegenwoordigd door meester , advocaat te loco meester advocaat te ;
- de vierde beklaagde, in haar middelen van verdediging, vertegenwoordigd door meester , advocaat te en meester advocaat te

3. De verjaring van de strafvordering is op heden niet ingetreden.**VOORAF**

De rechtbank stelt vast dat (gedagvaard als) verkeerdelijk werd gedagvaard als burgerlijke partij. Meester verklaarde op de terechtzitting van 15 december 2020 dat zich heeft geregistreerd als benadeelde, maar niet verschijnt als burgerlijke partij. De rechtbank neemt deze benadeelde partij bijgevolg niet op in dit vonnis.

I. OP STRAFRECHTELIJK GEBIED

A. DE RELEVANTE FEITEN SAMENGEVAT

1.   huurde van   een sociaal appartement gelegen aan de
te   Het appartementsgebouw behoort toe aan de vierde beklagde
t en werd voor het eerst in gebruik genomen op 19 januari 2011.

Op 9 november 2015 omstreeks 23.45 uur was   een frigo/diepvries aan het verhuizen. Bij het verlaten van de lift op de derde verdieping die uitgaat op het gemeenschappelijk balkon-gaanderij, is hij ten val gekomen tegen de balustrade van dit balkon dewelke geen stand hield. Koami Kpodenou viel over de balustrade van de derde verdieping ongeveer negen meter naar beneden. Reanimatie ter plaatse door de hulpdiensten mocht niet baten, hij stierf ter plekke om 00.24 uur.

De brandweer overhandigde aan de politie een metalen lat dewelke zij aantroffen in het midden van de koer waar het slachtoffer werd aangetroffen. Deze metalen lat was volgens hen afkomstig van de onderzijde van de balustrade op de derde verdieping. Naast het slachtoffer werd de steekwagen aangetroffen. De balustrade op de derde verdieping hing los en werd door de brandweer met twee touwen vastgelegd teneinde te verhinderen dat deze naar beneden zou vallen. De frigo/diepvries dewelke door de brandweer op het gemeenschappelijke van de derde verdieping lag, werd verplaatst daar deze deels over de rand van het balkon hing.

De politie stelde verder vast dat elk verdiep van het appartementsgebouw een gemeenschappelijk balkon heeft hetwelk toegang geeft tot de verschillende appartementen van de bewoners. Elk van deze balkonnen is afgezet met dezelfde metalen omheining dewelke in het beton van het terras vastgemaakt zit met vijzen. Wanneer men uit de lift komt, wandelt men naar deze balustrade toe. Bij het verlaten van de lift is er een opstapje van een vijftal centimeter.

De plaats werd in beslag genomen op vordering van het parket.

2. Op 10 november 2015 om 14.15 uur stapte de onderzoeksrechter samen met gerechtsdeskundige   architect   namens de Wooninspectie en hoofdinspecteur   en inspecteur   ter plaatse af.

Daarbij werd onder meer vastgesteld dat de relingen aan de vensters van het appartement en het privéterras op het appartement veel steviger uitgevoerd/verankerd waren dan deze op de gemeenschappelijke wandelstraat. In opdracht van de Wooninspectie werd de vierde beklagde aangemaand om de relingen op de eerste en tweede verdieping na te zien en te verstevigen. De afgebroken reling diende dringend hersteld te worden. De betrokken oude reling werd in beslag genomen

Een fotodossier van de vaststellingen ter plaatse werd aan het dossier gevoegd (stuk 28-45; stuk 65-137).

3. Op 25 november 2015 werd door deskundige na het plaatsbezoek van 10 november 2015 besloten dat:

“We kunnen besluiten dat de bevestiging/verankering van de balustrade aan de betonplaat op zich voldoet (i.c. verankering van het L-profiel 100 x 100). De bevestiging tussen balustrade en L-profiel d.m.v. draadstangen voldoet niet de balustrade is losgescheurd van het L-profiel ten gevolge van de dynamische belasting, veroorzaakt door de val van de heer De assemblage van de balustrade voldoet niet en dient dringend aangepast te worden. We merken op dat de balustrades op de 2 andere verdiepingen gelijkaardig zijn en dus ook dringend moeten aangepast worden”

Deskundige concludeerde in zijn verslag als volgt:

“We hebben kunnen vaststellen dat de bevestiging van de verticale profielen van de borstwering op het L-profiel op de vloerplaat onvoldoende en zwak werd uitgevoerd (foto 33 t/m 36). Het L-profiel werd middels 6x2 bouten van 8 mm in het boorgat met schroefdraad onderaan in de verticale profielen van de borstwering gedraaid. Door de impact van het lichaam bovenaan de borstwering (pijl op fig.2) treedt er een hefboomwerking op van ca. 1,10 m en is de schroefdraad in het profiel losgetrokken van de bouten (gele cirkel op fig.2). Het feit dat er een verbinding is van de borstwering t.h.v. het trappenhuis (foto 22, 23 en 25), en geen verbinding van de borstwering met de bakstenen muur (foto 16, 17, 26), is onbegrijpelijk, zeker rekening houdende met de zwakke verbinding onderaan de borstwering. Op foto 26 zijn geen bevestigingspunten vastgesteld op een hoogte van 1,10 à 1,2 m op de bakstenen muur (foto 26). Kwaad opzet lijkt ons uitgesloten, de feiten kaderen in een accidenteel feit”

4. Van het slachtoffer werd een uitwendige lijkshouwing verricht (stuk 138-156) alsook een autopsie door Prof. . Uit het autopsieverslag van 23 maart 2016 blijkt dat het overlijden van beschouwd dient te worden als een traumatische dood ten gevolge van een deceleratie trauma/impact na val van hoogte. Er werden geen onderliggende ziekelijke afwijkingen vastgesteld die zouden kunnen aanleiding geven tot een plotse dood (kaft B/5 kanton II).

Uit het toxicologisch verslag van Prof. van 22 januari 2016 blijkt dat er geen courante geneesmiddelen noch psychotrope stoffen of andere lichaamsvreemde substanties werden aangetroffen, althans niet in concentraties die via de gebruikte technieken zouden kunnen worden aangetoond (kaft B/4 kanton II.).

5. Op 27 november 2015 stelde de wooninspectie een proces-verbaal op lastens de beklaagde en betreffende woning op de derde verdieping, alwaar het slachtoffer met zijn echtgenote en zoon (°) woonachtig was (stuk 52 ev). De andere 12 woonentiteiten in het gebouw maakten geen deel uit van dit onderzoek.

Het gebouw behaalde 0 strafpunten. Woning behaalde 24 punten en werd ongeschikt verklaard wegens:

- Elektrische voorzieningen – indicatie van een risico op elektrocutie: de uiteinden van de elektrische geleiders (die onder spanning kunnen staan) voor de aansluiting van een mogelijk plafondlicht in de leefkamer en de keuken zijn niet afgeschermd voor aanraking (vb met lusterklem);
- Toegankelijkheid – onveilige toegang de borstwering op de derde verdieping van de gaanderij is volledig los en onveilig, het is noodzakelijk eveneens de borstweringen van de anderen verdiepingen na te kijken op een stevige, veilige en vakkundige plaatsing,
- Andere gebreken het losstaande kookfornuis is aangesloten op de gastoevoer met een zwarte flexibel. Als de vervaldatum van deze slang versleten is mag het losstaand kookfornuis enkel nog aangesloten worden met vaste metalen leidingen (staal, verzinkt of koper) of flexibele metalen RHT-slangen, BGV gekeurd en geplaatst

volgens de richtlijnen van de fabrikant;

- Inbreuk op de rookmeldersverplichting: De woning is niet op elke bouwlaag uitgerust met minstens één rookmelder als vermeld in artikel 2,2° van het decreet van 1 juni 2012 houdende de beveiliging van woningen door optische rookmelders

6. _____, algemeen directeur bij woningmaatschappij _____ verklaarde op 29 januari 2016 dat _____ (de derde beklagde) de aannemer was die instond voor de plaatsing van de balustrade op de plaats van het ongeval. De onderaannemer die de balustrade construeerde was de eerste beklagde _____ De veiligheidscoördinator betrof _____, die inmiddels reeds overleden is. De architect van het gebouw betrof de tweede beklagde _____. Verder verklaarde ze: “

was in de veronderstelling dat dit recent opgeleverde gebouw gebouwd werd en opgeleverd werd volgens de wettelijke regelgeving en normen. Deze verzekering hebben wij gekregen bij de oplevering door aannemer en architect. Ik wens dat zowel aannemer en architect verhoord worden in deze zaak en dat zij maatregelen zullen treffen om de onveilige situatie, zoals blijkt uit de verslagen van deskundigen zoals u mij die voorlegt, definitief te herstellen volgens de regels van de kunst. Ik verzoek tevens dat hen verzocht wordt om mogelijk gelijkaardige situaties elders eveneens te beveiligen en in orde te brengen volgens de regels van de kunst”.

De derde beklagde _____ verklaarde op 29 april 2016 samengevat:

- de borstwering is bij de bouw uitgevoerd volgens bepaalde voorschriften;
- de zichtbare schade op de foto meer bepaald de doorbuiging van de balustrade kan erop wijzen dat er een grotere impact moet zijn geweest dan waarvoor ze berekend is; de borstwering betrof een veel gebruikt standaardtype borstwering die op andere werven ook geplaatst worden; deze borstwering werd door hem en _____ bezichtigd op een andere werf die door dezelfde aannemer geplaatst werd;
- de hoofdaannemer betreft _____; de onderaannemer is _____;
- stabiliteitstechnisch leek de borstwering volledig in orde; de constructietekeningen van de borstwering van de desbetreffende gaanderij werd aan het dossier gevoegd; op deze tekening is alleen de bevestiging van de L-console op het beton weergegeven, de inwendige constructie van de spijltjesstructuur en de bevestiging aan die L-console is niet na te gaan;
- de borstweringen zijn toegekomen in één geheel, bij de plaatsing heeft hij niet kunnen controleren hoe de kokerconstructie op de L-console bevestigd werd aangezien de bevestiging van de L-console op de achterzijde zit en deze afgedekt is door het beton;
- de borstwering voelde stevig aan en had de goedkeuring van de veiligheidscoördinator,
- de stabiliteitsrekennota's zijn bij het voorleggen van de uitvoeringstekeningen opgevraagd aan _____ en dit werd in verschillende werfverslagen steeds opnieuw gevraagd; maar ze hebben die niet ontvangen;
- de onzichtbare constructie van de balustrade die is afgescheurd kon niet gecontroleerd worden daar op het moment van de oplevering alles vast stond en er geen beweging in de borstwering te krijgen was;
- er is hen nooit melding gemaakt van het loszitten van de constructie;
- niemand van het bouwteam heeft opgemerkt dat er rechts bovenaan de borstwering geen bevestiging was met de muur en links een kleine L-vormige bevestiging waarmee de borstwering vasthing aan de aluminium borstwering van de trappenhal;
- na het ongeval zag hij samen met een ingenieur dat de interne constructie, die deels zichtbaar was, meer bevestigingen had moeten hebben tussen de verticale kokers en de L-

console;

- hij heeft er alles aan gedaan om alles veilig en stabiel te maken, alles wat zichtbaar was werd gecontroleerd.

verklaarde namens de derde beklaagde :

- de firma is gespecialiseerd in de constructie, het leveren en plaatsen van balustrades en leuning; de keuze van de balustrade werd gedaan op basis van een lastenboek opgesteld door de architect; deze criteria en de praktische uitvoering ervan worden besproken op de werfvergaderingen;
- de opdracht hebben zij uitbesteed aan die gespecialiseerd is in balustrades;
- vermoedelijk heeft zijn werfleider of hijzelf nagekeken of het aantal zichtbare bevestigingen en de plaatsing van de balustrades correct uitgevoerd werden; zij kunnen enkel het visuele aspect van de controle uitvoeren.

7. Op 8 februari 2019 richtte de raadsman van de vierde beklaagde t een schrijven aan de onderzoeksrechter met de melding dat een procedure werd ingeleid voor de bouwkamer van de rechtbank van eerste aanleg Oost-Vlaanderen, afdeling Gent waarin de aanstelling werd gevraagd en bekomen van een gerechtsdeskundige teneinde advies te verlenen omtrent de technische oorzaak van het dodelijk ongeval van 9 november 2015

Deze procedurestukken werden in het strafdossier gevoegd waaronder het voorverslag van deskundige waarin onder meer het volgende wordt vermeld in antwoord op de gestelde vragen van de burgerlijke rechtbank:

B. OPDRACHT

De rechtbank technisch advies te verlenen over de conformiteit van de door de vrijwillig tussenkomende partij geplaatste balustrades met de regels van de kunst en goed vakmanschap; alsook de eventuele gebreken terzake te beschrijven;

Inzonderheid:

a.de losgekomen borstwering op de derde verdieping te beschrijven en technisch advies uit te brengen omtrent de precieze oorzaken van het kunnen loskomen van de borstwering op de derde verdieping;

b.de oorspronkelijke bevestigings- en uitvoeringswijze van de losgekomen borstwering op de derde verdieping, evenals deze van de overige balustrades in het gebouw, vast te stellen, te beschrijven en er een technische advies over uit te brengen.

De balustrade is een aluminium spijlenbalustrade, waarbij de spijlen (60 x 15 mm) gevat zijn in een boven en onderregel (65 x 15 mm) De balustrade is gemonteerd aan de L-profiel 100/100/6 mm die op zijn beurt bevestigd is aan de betonnen terrasvloerplaat

Het L-profiel is met bouten bevestigd zowel verticaal als horizontaal in de betonplaat om de 1,25 m zijn er twee horizontaal geplaatste bouten en één verticaal geplaatste bout

De bevestiging van de balustrade aan het L-profiel is als volgt : om de 125 cm in de lengte is er een bevestiging van de stijl van de balustrade door middel van twee bouten M6 met de kop aan de achterzijde van het verticale deel van het L-profiel gemonteerd op de rand van de terrasplaat De bouten bevinden zich 6,5 cm uit elkaar (in verticale zin) en zijn aangebracht met de schroefdraad in de stijl De stijl is een hol alu profiel met wanddikte 3 mm De schroefdraad van de bout zit vast in de wand aan de korte zijde van de stijl. Er is geen afsluitmoer en de konische kop van de bout reikt niet tot in de zijdelingse inwendige versterking van het alu stijlprofiel

Een en ander wordt verduidelijkt door de tekening van , gevoegd in bijlage 3 aan dit verslag

De balustrade is aan de zijde van de buitentrapp met een alu L-profiel en door middel van revetten vastgemaakt aan de borstwering van de trap. Aan de kant van de haakse gevelmuur is er in de oorspronkelijke uitvoering geen verankering Na het ongeval werd een bijkomende verankering gerealiseerd, door het aanbrengen van 2 bouteverbindingen

doorheen de eerste spijl (deze bevestiging werd bij de proefbelasting verwijderd om de balustrade opnieuw in oorspronkelijke staat van uitvoering te brengen)

Bij de belastingsproef volgens de norm STS 54 (geldig op het moment van uitvoering van de balustrade), komt de balustrade los van het L-profiel omdat de bouten de alu binnendraad van het bevestigingsgat lostrekken. Aldus schuift de bout met de alu draad uit het gat en komt het kader van de spijlenbalustrade volledig los van het L-profiel aan de terrasplaat.

De balustrade begeeft dus bij normbelasting en voldoet niet aan de vereisten van STS 54. Ik verwijs naar het rapport van het , gevoegd onder bijlage 2 aan dit verslag.

C. OPDRACHT 2

De technische en/of feitelijke verantwoordelijkheid voor de vastgestelde gebreken te bepalen en bij pluraliteit van oorzaken het respectievelijke aandeel van iedere verantwoordelijke partij te bepalen;

Het lastenboek van het architectenbureau beschrijft een balustrade die moet voldoen aan de normering vigerend op het moment van aanbesteding (de oorspronkelijke beschrijving betreft een uitvoering in gegalvaniseerd staal, maar de uiteindelijke uitvoering werd gewijzigd naar geanodiseerd alu)

46 BUITENTRAPPEN & LEUNINGEN

46 00 buitentrappen & leuningen - algemeen

De voorschriften van Aflevering VII - Deel 1 - Uitgave 1988 - Metaalconstructies, Technische voorschriften zijn van toepassing. Ze werden aangevuld met de normen van de reeksen NeI A 21 en NBN A 24

De berekeningen gebeuren volgens NBN reeks B 51

De in aanmerking te nemen belastingen beantwoorden aan STS 54 Borstweringen.

De in aanmerking te nemen belastingen beantwoorden aan NBN reeks B 03 Werkingen op constructies

De NP 01-012 en 013 evenals de NBN B03-103 r-addendum 1 zijn van toepassing

De vereiste schoksterkte beantwoordt aan STS 54 Borstweringen

De aannemer legt de detail- en werktekeningen betreffende de metaalconstructies voor aan de goedkeuring van de ontwerper. De tekeningen worden gemaakt op schaal min 1/10 De tekeningen tonen alle gebruikte materialen, hun afmetingen en bevestigingen aan de omliggende structuur De principedetails bij het aanbestedingsdossier gelden als basis. Deze documenten moeten geleverd worden binnen een termijn die de verwezenlijking van de werken toelaat volgens de geviseerde algemene planning en rekening houdend met de goedkeuringstermijnen bepaald in art 3 § 3 van het T B 100 van 1984

Het blankmaken geschiedt overeenkomstig art 6 van Aflevering X - Deel I

De duurzaamheid van de constructies in staal beantwoordt aan de normen van de reeks A 02 "Ijzer- en staalproducten"

De aannemer zal er in het bijzonder op letten dat voor metalen constructies de nodige equipotentiele verbindingen worden uitgevoerd zoals vereist volgens de A R E I bepalingen

Bij uitvoering wordt de balustrade geleverd, waarbij de premontage reeds uitgevoerd werd L-profiel en spijlenbalustrade zijn reeds aan elkaar bevestigd De wijze van samenstelling van L-profiel en balustrade kan bij montage van het geheel op de terrasplaat niet waargenomen worden Zelfs indien de balustrade wordt nagezien vóór montage op de terrasplaat, kan niet vastgesteld worden hoe diep de bouten tussen L-profiel en spijl zijn ingeschroefd.

Partij legt een stabiliteitsberekening voor van Studiebureau dd. 24/08/2016 (dus duidelijk daterend van na uitvoering en na het ongeval).

Uit deze berekening blijkt dat de balustrade zou voldoen, maar in de rekennota lees ik niets over de verankeringslengte van de bouten tussen het L-profiel en de spijl.

Vermits de binnendraad van de spijl uitscheurt over de ankerbout, blijkt dat dit het zwak element is, waardoor de balustrade onstabiel wordt en zijn functie verliest

legt geen berekening voor uit de periode vóór uitvoering en plaatsing.

Vermits de balustrade niet voldoet aan de vereisten van STS 54, acht ik de uitvoerende aannemer technisch verantwoordelijk voor de niet-conformiteit van de balustrade met gekend gevolg.

In zijn eindverslag van 31 december 2018 beantwoordde de deskundige de opmerkingen van de partijen en volhardde hij in de conclusie van zijn voorverslag.

8. Tijdens het gerechtelijk onderzoek werden namens de tweede beklaagde aanvullende onderzoeksdaden gevraagd

In uitvoering daarvan vermeldde deskundige in een aanvullend verslag van 22 december 2016 dat hij tijdens zijn vaststellingen enkele persoonlijke nota's maakte dewelke hem toelieten om samen met het PV zijn deskundig verslag van 1 december 2015 op te stellen. Hij stelde daarin geen berekeningen te hebben gemaakt omtrent bouwtechnische aspecten.

Deskundige stelt in zijn verslag van 14 maart 2019 onder meer: "De balustrade wordt met L-profiel geleverd op de werf. De bevestiging tussen L-profiel en balustrade is dus niet zichtbaar. De bevestiging van het L-profiel op het balkon lijkt wel degelijk. Het betreft dus een uitvoeringsfout door de constructeur in het atelier, tenzij de ontwerptekeningen door een derde gemaakt zijn"

Met PV van 24 januari 2017 werden door stabiliteitsburo de rekennota's gevoegd die op verzoek van gemaakt werden voor de balustrades die geplaatst werden op de gaanderijen van het betrokken appartementsgebouw (kaft A/3 kanton II). Establis wijst erop dat deze berekening pas gemaakt werd na het schadegeval op verzoek van

Met PV van 7 februari 2017 werd het huurcontract en het reglement van inwendige orde aan het strafdossier gevoegd. De onderzoekers vermelden dat daarin nergens een bepaling kan worden aangetroffen waarin beschreven staat waarvoor het gebruik van de lift van het appartementscomplex kan en mag gebruikt worden (kaft A/3 kanton II).

Het gewicht van de koelkastdiepvriescombinatie kon tijdens het onderzoek niet achterhaald worden aangezien het een oud model betrof hetwelk niet teruggevonden kon worden in het producten-assortiment van

B. BEOORDELING VAN DE TENLASTELEGGINGEN

I. Tenlastelegging A

9. Onder deze tenlastelegging worden de eerste, de tweede en de derde beklaagde als mededaders vervolgd om door gebrek aan voorzichtigheid of voorzorg, maar zonder het oogmerk om de persoon van een ander aan te randen, onopzettelijk de dood te hebben veroorzaakt van , te op .

Luidens artikel 418 van het Strafwetboek is schuldig aan onopzettelijk doden of onopzettelijk toebrengen van letsel, hij die het kwaad veroorzaakt door gebrek aan voorzichtigheid of voorzorg, maar zonder het oogmerk om de persoon van een ander aan te randen

Artikel 418 van het Strafwetboek vereist de cumulatieve aanwezigheid van drie voorwaarden: een fout van de beklaagde, schade (in casu de dood van het slachtoffer) en een oorzakelijk verband tussen de fout en het overlijden van het slachtoffer.

Bij artikel 418 maakt het gebrek aan voorzichtigheid of voorzorg de fout uit waarop de strafbaarstelling is gesteund (zie o.a. Cass. 11 december 2002, Arr. Cass. 2002, 2731).

Elke fout, hoe licht ook, kan een gebrek aan voorzichtigheid of voorzorg in de zin van artikel 418 opleveren (zie o.a. Cass. 12 september 2007, Arr. Cass. 2007, 1603).

Het moreel element van dit misdrijf is de onachtzaamheid. Deze onachtzaamheid bestaat in een gebrek aan voorzichtigheid of voorzorg, een nalatigheid die schadelijke gevolgen heeft veroorzaakt, die men weliswaar noch rechtstreeks noch onrechtstreeks heeft gewild, doch die men kon voorzien of vermijden.

Er is een gebrek aan voorzichtigheid wanneer men een daad stelt of verzuimt te stellen waarvan men zich de mogelijke schadelijke gevolgen zelfs niet realiseert, hoewel een normaal vooruitziend en voorzichtig persoon deze gevolgen kon en moest voorzien en derhalve ook moest vermijden (zie o.a. Cass. 11 december 2002, Arr. Cass. 2002, 2731).

Er is een gebrek aan voorzorg wanneer men een daad stelt of verzuimt te stellen waarvan men zich de mogelijke schadelijke gevolgen wel realiseert, zonder dat men het nodige doet om deze te vermijden, hetzij uit lichtzinnigheid, hetzij uit overmoed.

Inzake het oorzakelijk verband tussen de fout en de schade luidt de kernvraag of het overlijden zich ook zou voorgedaan hebben indien de fout niet had plaatsgevonden: indien men de gewraakte gedraging als antecedent uit de keten van gebeurtenissen die aan het gevolg voorafgingen, wegneemt, zou het gevolg dan zijn ingetreden? Is het antwoord op deze vraag ontkenkend, dan wordt de gedraging beschouwd als oorzaak van het gevolg. Het causaal verband tussen de fout en de schade veronderstelt, met andere woorden, dat zonder het eerste, het tweede zich niet zou hebben voorgedaan zoals het is gebeurd (zie o.a. Cass. 4 februari 2009, Arr. Cass. 2009, 371). Het is niet nodig dat de fout en de schade op hetzelfde ogenblik plaatsvinden (zie o.a. Cass. 16 november 1999, Arr. Cass. 1999, 1442) en dat de fout de onmiddellijke, rechtstreekse oorzaak zou zijn van de schade. Het volstaat dat de fout zich inschakelt in het geheel van feiten die hebben geleid tot de schade.

Het is bij onopzettelijke doding ook niet vereist dat de fout van de beklaagde(n) de enige, uitsluitende oorzaak van het overlijden is (zie o.a. Cass. 16 oktober 2008, J.L.M.B. 2009, 641). De samenlopende fout die aan een derde wordt toegeschreven heeft dan ook geen invloed op de wettigheid van de schuldigverklaring (zie o.a. Cass. 14 mei 2008, Pas. 2008, 1162). Ook de eventuele samenlopende fout van het slachtoffer zelf wist de strafrechtelijke verantwoordelijkheid van de dader(s) niet uit, indien de schade zich niet zou hebben voorgedaan zonder zijn eigen fout (zie o.a. Cass. 1 februari 2009, Arr. Cass. 2009, afl. 2, 482).

10. Elke beklaagde betwist zijn strafrechtelijke aansprakelijkheid in conclusies en vraagt de vrijspraak voor deze aan hen ten laste gelegde feiten. In deze stelling werd volhard op de behandelende terechtzitting van 21 september 2021.

Ten aanzien van de eerste beklaagde

11. De eerste beklaagde argumenteert in conclusies dat in de dagvaarding door het Openbaar Ministerie niet in concreto gepreciseerd wordt welke fout zij heeft begaan. In zoverre de

verdediging van de beklaagde daarmee de exceptio obscuri libelli beoogt, wijst de rechtbank dit middel dat de ontvankelijkheid van de strafvordering betreft af.

De tenlastelegging wordt afdoende omschreven in de dagvaarding meer bepaald op onopzettelijke wijze de dood van _____ te hebben veroorzaakt op _____. De vervolging van deze feiten is gebaseerd op de inhoud van het gerechtelijk onderzoek, waarvan de eerste beklaagde kennis heeft. De beklaagde weet derhalve waarop zij zich dient te verdedigen en heeft dit ook gedaan middels haar uitgebreide conclusies.

12. Verder argumenteert deze beklaagde dat er in elk geval sprake is van twijfel in hoofde van de beklaagde dewelke tot haar vrijspraak dient te leiden. De verdediging verwijst in de aanvang van haar conclusies naar diverse vonnissen waaronder een vonnis van 22 juni 2018 van de Correctionele Rechtbank West-Vlaanderen, afdeling Veurne en een vonnis van 18 juni 2021 van de Correctionele Rechtbank Oost-Vlaanderen, afdeling Dendermonde waarin deze principes herhaald worden.

Ook deze rechtbank zal bij de bespreking van de tenlasteleggingen de volgende belangrijke principes in het Belgisch strafrecht toepassen (1) een beklaagde hoeft zijn onschuld niet te bewijzen; men is onschuldig tot het tegendeel is bewezen; (2) de minste redelijke twijfel omtrent de schuld van de beklaagde moet hem ten goede komen.

Deze strafrechtbank beschikt over een vrije bewijswaardering, waarbij de thans voorliggende expertises van de diverse experts gelden als advies en niet bindend zijn.

Met inachtneming van de hierboven uiteengezette principes en op basis van de gegevens van het gerechtelijk onderzoek, zoals hierboven samengevat, waaronder de hierna vermelde gewichtige en onderling integraal met elkaar corresponderende elementen van het strafdossier, acht de rechtbank de tenlastelegging A zonder enige gereede twijfel afdoende bewezen in hoofde van de eerste beklaagde

Er dient immers in hoofde van deze beklaagde een gebrek aan voorzichtigheid – en derhalve een fout in de zin van artikel 418 van het Strafwetboek – weerhouden te worden

De rechtbank steunt zich daarbij in mindere mate op de voorliggende verslagen van deskundigen _____ en _____ aangesteld in deze strafprocedure en hoofdzakelijk op het verslag van deskundige _____ aangesteld in de burgerlijke procedure, alwaar telkenmale besloten wordt tot een uitvoeringsfout in de balustrade door de constructeur in het atelier van de eerste beklaagde. Het is deze interne constructiefout die naar het oordeel van de rechtbank de oorzaak van het ongeval vormt.

De rechtbank steunt zich daaromtrent in het bijzonder op het verslag van deskundige _____ dewelke door de vierde beklaagde _____ lopende het gerechtelijk onderzoek aan de onderzoeksrechter werd overgemaakt en derhalve deel uitmaakt van het strafdossier. Deze deskundige besluit in zijn verslag op een gemotiveerde en gefundeerde wijze dat de kwestieuze balustrade het begeeft bij normbelasting en derhalve niet voldoet aan de technische vereisten van STS 54 zoals voorgeschreven in het rapport van het _____.

De rechtbank heeft als strafrechtbank geen enkele reden om te twijfelen aan deze objectieve deskundige bevindingen. Bovendien worden deze vaststellingen ondersteund door de foto's die tijdens de plaatsafstapping door de onderzoeksrechter in het bijzijn van de technische deskundigen werden genomen.

De stelling van de beklaagde dat de conclusies van deskundige gebaseerd zijn op de slingerstest die drie jaar na de feiten op de balustrade van de tweede verdieping van het gebouw werd uitgevoerd, doet geen afbreuk aan de geloofwaardigheid van de besluiten van deze deskundige. De balustrades waren immers reeds bij het produceren behept met een constructiefout, daar de bouten met de alu-draad tekort waren en dus niet bestand voor het doel waarvoor ze dienden. Bovendien werd de slingerproef uitgevoerd op basis van toen geldende normen.

Ook het gegeven dat bij de oplevering van de balustrade niemand opmerkingen of vragen heeft gesteld, is niet relevant nu uit het deskundig verslag van blijkt dat deze constructiefout niet opgemerkt kon worden bij de plaatsing aangezien de premontage toen reeds werd uitgevoerd en het verborgen gebrek niet opgemerkt kon worden.

Het spreekt voor zich dat dergelijke constructiefouten die uit onachtzaamheid zijn gepleegd, een fout zijn.

Uit de hierboven weergegeven feiten blijkt dat de beklaagde geen adequate balustrade heeft geconstrueerd en geplaatst.

13. Vervolgens meent deze rechtbank dat op een afdoende wijze het oorzakelijk verband vaststaat tussen deze onachtzaamheid in hoofde van de eerste beklaagde en het overlijden van

Het staat immers vast dat het ongeval zich zonder dergelijke gebrekkige balustrade niet zou hebben voorgedaan zoals het zich heeft voorgedaan. De interne constructiefout van de balustrade schakelt zich in binnen het geheel van de feiten die hebben geleid tot de schade.

De stelling van de beklaagde in conclusies dat een normaal en zorgvuldig balustradebouwer niet moet uitgaan van de impact van een man, steekwagen en frigo van 170 cm nu deze impact het normaal gebruik van deze balustrade overtreft, kan niet worden gevolgd.

Immers, uit de slingerproef op 3 oktober 2018 die door het onder leiding van deskundige werd uitgevoerd, is gebleken dat reeds met een ballast van (slechts) 50 kilogram (volgens de norm STS 54 die van toepassing was op het moment van de uitvoering van de balustrade) de bevestiging van de balustrade loskwam omdat de bouten de alu binnendraad van het bevestigingsgat lostrekken. Aldus schuift de bout met de alu draad uit het gat en komt het kader van de spijlenbalustrade volledig los van het L-profiel aan de terrasplaat waardoor de balustrade het reeds begeeft bij een normale normbelasting.

Bovendien en in elk geval wist een eventuele samenlopende fout van een slachtoffer de strafrechtelijke verantwoordelijkheid van de dader niet uit, indien de schade zich niet zou hebben

voorgedaan zonder de fout van deze laatste (Cass. 11 februari 2009, Arr.Cass. 2009, 482) De rechtbank acht een fout in hoofde van het slachtoffer op basis van de beschikbare strafinformatie niet bewezen.

De stelling van de beklaagde dat de causaliteit doorbroken is ingevolge het uitblijven van een controle door de architect en [redacted] volgt de rechtbank niet. Uit het deskundig verslag van [redacted] blijkt dat de premontage van de balustrade reeds uitgevoerd werd bij de levering ervan. De wijze van samenstelling van het L-profiel en de balustrade kon bij montage van het geheel op de terrasplaat door de architect niet waargenomen worden. Zelfs indien de balustrade nagezien zou zijn geweest voor montage op de terrasplaat, dan nog kon de architect volgens de deskundige niet vaststellen hoe diep de bouten tussen het L-profiel en de spijl ingeschroefd waren. De rechtbank sluit zich bij deze deskundige bevindingen aan.

Meer, volgens dezelfde deskundige zou zelfs bij voorlegging van een stabiliteitsberekening nog steeds niet blijken wat de verankering lengte van de bouten tussen het L-profiel en de spijl was aangezien de rekennota daarover niets bepaalt. Bovendien blijkt de eerste beklaagde dergelijke berekening niet te hebben voorgelegd vóór de uitvoering en de plaatsing van de balustrade, hetgeen andermaal een onzorgvuldigheid en derhalve een fout in haar hoofde uitmaakt.

De materiële feiten, voorwerp van de tenlastelegging A, zijn bewezen in hoofde van de eerste beklaagde.

14. Ten onrechte argumenteert de beklaagde verder dat er geen onderzoek is gebeurd naar de aansprakelijkheid van de rechtspersoon. Op grond van artikel 5, eerste lid Strafwetboek is een rechtspersoon strafrechtelijk verantwoordelijk voor misdrijven die hetzij een intrinsiek verband hebben met de verwezenlijking van haar doel of de waarneming van haar belangen, of die, naar blijkt uit de concrete omstandigheden, voor haar rekening zijn gepleegd.

De ten laste gelegde misdrijven hebben een intrinsiek verband met de verwezenlijking van het doel van de vennootschap van [redacted] betreft een onderneming gespecialiseerd in metaalconstructies en werd door de hoofdaannemer [redacted] aangesteld om de balustrades te maken gelet op haar deskundigheid ter zake. De rechtbank steunt zich daarbij op de verklaring van [redacted] namens [redacted] die in dit verhoor de jarenlange ervaring inzake het maken en plaatsen van balustrades in hoofde van [redacted] benadrukte. Dit wordt ten andere door [redacted] niet betwist.

Het misdrijf werd dan ook voor rekening van de vennootschap [redacted] gepleegd.

Opdat een rechtspersoon strafrechtelijk aansprakelijk kan worden gesteld, moeten de inbreuken ook moreel toegerekend kunnen worden aan de rechtspersoon.

Uit de gegevens van het strafdossier meer bepaald het onderzoek met de slingerproef op de balustrade van de tweede verdieping van het kwestieus appartementsgebouw, is gebleken dat ook deze balustrade niet voldeed aan de vereisten van STS 54 en behept was met hetzelfde gebrek waardoor ook deze balustrade afbrak bij een impact van 50 kg.

De beklaagde diende als professionele aannemer en constructeur van balustrades de toen geldende vereisten STS 54 na te leven. Men wist of diende minstens te weten dat het bouwen en voorgeïnstalleerd leveren van een balustrade die niet voldoet aan de vereisten van STS 54 het zal begeven bij een normbelasting. Het is dan ook hierdoor dat het ongeval heeft kunnen plaatsvinden.

Deze professionele tekortkomingen bij het bouwen van balustrades overstijgen de individuele gedragingen en beslissingen van één natuurlijke persoon. heeft zich niet als een normaal voorzichtige onderneming gedragen, temeer gelet op haar professionaliteit inzake het maken van dergelijke constructies. Van haar mocht verwacht worden dat zij als professionele balustradebouwer een degelijk product zou afleveren dat de nodige (val)veiligheid biedt, ook bij een plotse impact zoals die zich in casu heeft voorgedaan.

De tenlastelegging A is dan ook bewezen in hoofde van deze beklaagde.

Ten aanzien van de tweede beklaagde

en de derde beklaagde

15. Samen met de tweede en de derde beklaagde besluit de rechtbank dat de tenlastelegging A niet bewezen voorkomt in hoofde van de tweede en de derde beklaagde.

De rechtbank steunt zich daarbij op het verhoor van de tweede beklaagde en het verhoor van de heer _____ namens _____ wiens verklaringen niet tegengesproken worden door het deskundig verslag van expert _____ die tot de exclusieve aansprakelijkheid in hoofde van de eerste beklaagde besluit. Uit dit verslag blijkt dat de oorzaak van het loskomen van de balustrade voor deze beklaagden een verborgen gebrek vormde dat zij niet konden opmerken bij de levering en plaatsing van de balustrade noch bij de oplevering ervan.

De rechtbank kan ook uit de overige gegevens van het strafdossier en de door partijen voorgelegde stukken geen enkele onvoorzichtigheid of fout in hoofde van deze beklaagden ontwaren.

Het gegeven dat de tweede en de derde beklaagde de berekeningsnota's niet hebben opgevraagd bij de eerste beklaagde _____ zodat de balustrade zonder berekeningsnota's werd geleverd en geplaatst, is niet relevant om tot de strafrechtelijke schuld in hoofde van deze beklaagden te besluiten

Het niet opvragen van deze berekeningsnota's staat immers niet in causaal verband met de dodelijke val van het slachtoffer doorheen de balustrade. De rechtbank steunt zich daarbij op de bevindingen van gerechtsdeskundige _____ in zijn eindverslag meer bepaald: "Maar de praktijkervaring in dit schadegeval is anders. Immers, indien de constructeur tijdig de berekening van _____ had voorgelegd, zou de architect de balustrade aanvaard hebben (de rekennota _____ is gunstig), maar zou gebleken zijn dat de zwakke hechting van de bouten in de stijlen, waarbij de binnendraad van de spijl geleidelijk aan uitscheurt zich pas later manifesteerde. Bijgevolg zie ik geen causaal verband tussen het niet opvragen van de rekennota voor de uitvoering en het hierdoor kunnen voorkomen van het ongeval bij de bij de geleidelijk vorderende verzwakking van de

balustradebevestiging”.

Ook het gegeven dat er in de plannen van de tweede beklagde architect geen zijdelingse verankering van de borstwering voorzien was, kan hem niet verweten worden nu dit overeenkomstig het lastenboek tot de taak van de eerste beklagde behoorde.

Aan de tweede en de derde beklagde kan derhalve geen fout of onvoorzichtigheid worden verweten dewelke in causaal verband staat met de feiten waarvoor zij vervolgd worden. Zij dienen dan ook te worden vrijgesproken voor de hen ten laste gelegde feiten onder de tenlastelegging A.

II. Tenlastelegging B

16. Onder deze tenlastelegging staat de vierde beklagde terecht voor het verhuren van een ongeschikte woning op de derde verdieping aan en te op 10 november 2015.

Sinds 1 januari 2021 is de Vlaamse Wooncode afgeschaft en trad de Vlaamse Codex Wonen van 2021 (VCW2021) in werking. Het nieuwe artikel 3.34. VCW2021 bepaalt met ingang van dezelfde dag:

‘Als een niet-conforme of overbewoonde woning rechtstreeks of via tussenpersoon wordt verhuurd, te huur gesteld of ter beschikking gesteld met het oog op bewoning, wordt de verhuurder, de eventuele onderverhuurder of diegene die de woning ter beschikking stelt, gestraft met een gevangenisstraf van 6 maanden tot 3 jaar en een geldboete van 500 tot 25.000 euro of met een van die straffen alleen.’

Die strafbaarstelling is beperkter dan die van de Vlaamse Wooncode.

Het oude artikel 20, §1, lid 1 stelde het verhuren, te huur stellen of ter beschikking stellen van een woning strafbaar als die woning niet voldeed aan de vereisten en normen, vastgesteld met toepassing van artikel 5.

Het nieuwe artikel 3.34. VWC2021 stelt het verhuren, te huur stellen of ter beschikking stellen van een niet-conforme woning strafbaar.

Een conforme woning is volgens artikel 1.3, 7° VCW2021 een woning die geen enkel gebrek als vermeld in artikel 3.1, §1, derde lid, 2° en 3°, vertoont.

Dat artikel maakt als volgt een onderscheid tussen 3 categorieën van gebreken:

Bij de nadere bepaling van de vereisten, vermeld in het eerste lid, en de vaststelling van de specifieke en aanvullende veiligheidsnormen, vermeld in het tweede lid, hanteert de Vlaamse Regering een of meer lijsten van mogelijke gebreken die onderverdeeld zijn in de volgende drie categorieën:

1° gebreken van categorie I: kleine gebreken die de levensomstandigheden van de bewoners negatief beïnvloeden of die potentieel kunnen uitgroeien tot ernstige gebreken;

2° gebreken van categorie II: ernstige gebreken die de levensomstandigheden van de bewoners negatief

beïnvloeden maar die geen direct gevaar vormen voor hun veiligheid of gezondheid, waardoor de woning niet in aanmerking zou komen voor bewoning;

3° gebreken van categorie III. ernstige gebreken die mensonwaardige levensomstandigheden veroorzaken of die een direct gevaar vormen voor de veiligheid of de gezondheid van de bewoners, waardoor de woning niet in aanmerking komt voor bewoning.

Een woning is dus niet-conform als zij gebreken vertoont van categorie II of categorie III.

Het verhuren van een woning met enkel gebreken van categorie I is sinds 1 januari 2021 niet langer strafbaar.

Het is dus niet zo dat feiten van voor 1 januari 2021 in alle gevallen niet meer strafbaar zouden zijn.

Uit het principe van de toepassing van de mildere strafwet volgt wel dat de beklaagde maar veroordeeld kan worden als de feiten zowel op grond van het oude artikel 20, §1, lid 1 van de Vlaamse Wooncode als op grond van het nieuwe artikel 3.34. VCW2021 strafbaar zijn.

De nieuwe bepaling is de mildere strafwet, zodat de rechtbank voor feiten die dateren van voor 1 januari 2021 zal moeten nagaan of er sprake was van gebreken van categorie II of categorie III.

De vaststellingen van de wooninspectie van voor 1 januari 2021 kunnen daarvoor nog steeds gebruikt worden.

De oude en de nieuwe technische verslagen verschillen op een aantal punten van elkaar maar het principe van de toepassing van de mildere straf is daarop niet van toepassing. Deze technische bepalingen zijn opgenomen in uitvoeringsbesluiten.

Artikel 2, lid 2 Strafwetboek vindt geen toepassing wanneer een vroeger besluit wordt vervangen door een later besluit dat genomen werd ter uitvoering van dezelfde wet als het vroegere besluit.

De feiten die ingevolge het vroegere besluit strafbaar waren op het ogenblik waarop ze werden gepleegd, blijven strafbaar, zelfs indien ze ingevolge het latere besluit, genomen ter uitvoering van dezelfde wetskrachtige akte of een gewijzigde wetskrachtige akte met een ongewijzigd gebleven strafbaarstelling, ten tijde van de uitspraak geen strafbaar feit meer zouden opleveren.

Omdat inbreuken van categorie II en categorie III-IV zowel op grond van de oude als de nieuwe strafbepalingen strafbaar zijn, is de strafbaarheidsstelling op dit punt niet gewijzigd.

Inbreuken van categorie II, III en IV die vastgesteld werden op grond van de technische verslagen zoals ze van kracht waren voor 1 januari 2021, zijn dus ook na 1 januari 2021 strafbaar.

Het is niet vereist dat het openbaar ministerie aantoont dat de vaststellingen ook op grond van het nieuwe technische verslag inbreuken van categorie II en III uitmaken

De strafmaat is dezelfde gebleven, zodat de vraag naar de toepassing van de mildere strafwet zich

op dat punt niet stelt

17. De vierde beklaagde wordt onder deze tenlastelegging enkel vervolgd voor de datum van 10 november 2015. Gelet op het overlijden van _____ op 9 november 2015, dient de beklaagde dan ook voor de feiten in zoverre gepleegd *ten aanzien van* _____ op 10 november 2015 te worden vrijgesproken.

Uit de gegevens van het strafdossier en de behandeling van de zaak op de terechtzitting is gebleken dat het aan de vierde beklaagde ten laste gelegde feit bewezen is *doch slechts wat betreft* de gebrekkige elektriciteit. De rechtbank steunt zich daarbij op het technisch verslag (stuk 58) van de wooninspectie waarbij de indicatie van risico op elektrocutie weerhouden werd als een inbreuk op categorie IV (15 strafpunten) zodat deze vastgestelde tekortkomingen op heden nog steeds strafbaar zijn, gelet op het hogerstaande.

De vierde beklaagde is daarvoor strafrechtelijk verantwoordelijk nu onachtzaamheid als moreel bestanddeel voor dit misdrijf volstaat. De beklaagde kan zich niet beroepen op het gegeven dat volgens de tegensprekelijke intredende plaatsbeschrijving de lichtpunten in goede staat verkeerden. Zij is immers als verhuurder ertoe gehouden om gedurende de ganse huurceel een conform goed te verhuren aan de huurders.

Wat betreft de niet-veilige toegankelijkheid van de woning (inbreuk op categorie III – 9 strafpunten stuk 58 en derhalve op heden nog steeds strafbaar) op 10 november 2015, oordeelt de rechtbank dat het *materieel* bestanddeel van het aan de beklaagde ten laste gelegde misdrijf bewezen is gelet op de vaststellingen van de wooninspectie, de politiediensten en de plaatsafstapping door de onderzoeksrechter samen met de inspectiediensten.

De rechtbank acht het *moreel* bestanddeel voor deze feiten evenwel niet bewezen in hoofde van de vierde beklaagde _____.

De balustrade voldeed op 10 november 2015 niet aan de veiligheidsvereisten maar deze tekortkoming is het gevolg van een tragisch ongeval van 9 november 2015 (waarvoor deze beklaagde niet vervolgd wordt onder de tenlastelegging). Voor de vierde beklaagde kan ter zake geen onvoorzichtigheid worden weerhouden zodat zij voor deze feiten wordt vrijgesproken

Louter volledigheidshalve wijst de rechtbank erop dat het strafonderzoek geen bewijs naar voor heeft gebracht van enig ontoereikend onderhoud en nazicht op de veiligheid van de balustrade. De rechtbank steunt zich daarbij op het eindverslag van deskundige _____ (stuk 198 kaft A/2) waarin hij stelt: "Er wordt aan _____ verweten niet het nodige onderhoud te hebben gedaan. Het is niet gebruikelijk dat balustrades binnen een korte periode na plaatsing onderhoud vergen met betrekking tot hun stabiliteit. Bovendien stelt zich de vraag hoe dit onderhoud zou moeten gebeuren, nu de bevestiging tussen de balustrade en het L-profiel geklemd op de terrasplaat niet bereikbaar en dus niet onderhoudbaar is. Het lijkt mij absoluut ongebruikelijk dat de bouwheer de balustrades zou moeten versterken (wat verdergaat dan onderhoud doen) binnen de 5 jaar na ingebruikname. Ik acht niet bewezen dat er een causaal verband is tussen beweerd ondermaats of ontbrekend onderhoud en het functieverlies van de balustrade binnen beschouwde korte termijn. Er is ook geen enkele aanwijzing van oneigenlijk gebruik".

De rechtbank sluit zich bij deze bevindingen van de deskundige aan zodat de vierde beklaagde dient te worden vrijgesproken voor de gebrekkige toegang tot de woning ingevolge het niet bewezen moreel bestanddeel voor het haar ten laste gelegde misdrijf.

C. STRAFTOEMETING

Ten aanzien van de eerste beklaagde

De beklaagde is een rechtspersoon. Artikel 41bis van het Strafwetboek bepaalt dat wanneer de wet op het feit een vrijheidsstraf en geldboete stelt, of een van de straffen alleen, de rechtspersoon kan worden veroordeeld tot een geldboete van minimum 500 euro, vermenigvuldigd met het getal van de maanden van de minimumvrijheidsstraf, doch niet lager dan de minimumgeldboete op het feit gesteld, en met als maximum 2.000 euro, vermenigvuldigd met het getal van de maanden van de maximumvrijheidsstraf, doch niet lager dan het dubbele van de maximumgeldboete op het feit gesteld. Artikel 420 Sw bepaalt de strafmaat op een gevangenisstraf van 8 dagen tot 6 maanden en/of een geldboete van 50 euro tot 500 euro.

Bij het bepalen van de concrete strafmaat houdt de rechtbank rekening met de bijzondere ernst van de feiten en de tragische afloop ervan voor

Uit hetgeen hierboven werd uiteengezet, blijkt dat door een gebrek aan voorzorg bij de constructie van balustrades op een gaanderij van de derde verdieping een tragisch ongeval heeft veroorzaakt met dodelijke afloop voor de bewoner.

Daarnaast houdt de rechtbank ook rekening met het gegeven dat de eerste beklaagde een onderneming is die gespecialiseerd is in het maken van balustrades onder meer dienende voor de afzetting van terrassen of gaanderijen in appartementsgebouwen. Van de beklaagde mocht verwacht worden dat zij degelijke balustrades levert dewelke bestand zijn tegen een normale impact ne niet behept zijn met verborgen gebreken.

De feiten werden gepleegd in professioneel verband. De beklaagde beschikt nog over een blanco strafverleden.

Ten aanzien van de vierde beklaagde

De feiten kunnen krachtens artikel 20 §1 van de Vlaamse Wooncode worden bestraft met een gevangenisstraf van 6 maanden tot 3 jaar en een geldboete van 500 tot 25.000 euro of één van deze straffen alleen.

Een rechtspersoon kan dan, overeenkomstig artikel 41bis Strafwetboek, gestraft worden met een geldboete van 3.000 euro tot 72.000 euro

De Vlaamse Wooncode beoogt uitvoering te geven aan het fundamenteel recht op menswaardig wonen (artikel 4 Wooncode / artikel 1.5. Vlaamse Codex Wonen 2021).

Artikel 23 van de Belgische Grondwet bepaalt dat ieder het recht heeft een menswaardig leven te leiden en dat de wet of het decreet daartoe, rekening houdend met de overeenkomstige plichten, de economische, sociale en culturele rechten waarborgt. Die rechten omvatten onder meer het recht op een behoorlijke huisvesting. De overheid doet belangrijke inspanningen om dit recht te waarborgen onder meer door sociale huisvesting te organiseren, door minimumkwaliteitseisen voor woningen te bepalen en een wooninspectie te organiseren... Grote bedragen gemeenschapsgelden worden daarin geïnvesteerd.

Van diegene die woningen verhuurt, mag verwacht worden dat ook hij inspanningen levert en zich minstens aan de minimaal opgelegde kwaliteitsnormen houdt. Zo niet wordt het fundamenteel recht op een behoorlijke huisvesting aangetast, komen mogelijk mensenlevens in gevaar en wordt de gezondheid van doorgaans maatschappelijk kwetsbare huurders in gevaar gebracht. In het bijzonder geldt dit ten aanzien van de beklagde die een sociale verhuurmaatschappij betreft.

Bovendien moet rekening worden gehouden met de maatschappelijke kost die door de beklagden veroorzaakt wordt in de vorm van de noodzakelijke inzet van mensen en middelen voor de handhaving. De inzet van inspectiediensten, politie en justitie betekent voor de gemeenschap een grote kost.

Deze beklagde beschikt volgens de thans voorliggende informatie over een blanco strafrechtelijk verleden.

De redelijke termijn

De rechtbank stelt vast dat onderliggende feiten inmiddels 6 jaar geleden zijn gebeurd en dus van zeer lang geleden dateren. De feiten zijn niet als bijzonder complex te bestempelen. Overeenkomstig artikel 6.1 E.V.R.M. en art. 14 I.V.B.P.R heeft eenieder, bij het bepalen van de gegrondheid van een tegen hem ingestelde strafvervolging, recht op een behandeling van zijn zaak binnen een redelijke termijn. De behandeling van een strafzaak mag immers niet onredelijk lang aanslepen. De beklagde mag niet onredelijk lang in de onzekerheid blijven omtrent de uitspraak en zijn daaraan verbonden lot. De redelijke termijn gaat in op de dag waarop de betrokkene in beschuldiging wordt gesteld wegens het plegen van een strafbaar feit of wanneer hij wegens enige daad van opsporings- of vooronderzoek onder de dreiging van een strafvervolging leeft, en dit een ernstige weerslag heeft op zijn persoonlijke toestand, met name omdat hij verplicht is geweest bepaalde maatregelen te nemen om zich te verdedigen tegen de beschuldigingen die tegen hem werden ingebracht (Cass. 4 oktober 1978, Pas. 1979, I, 153; Cass. 19 september 1989, Arr. Cass. 1989-90, nr. 41)

Of de redelijke termijn al dan niet overschreden is, dient in concreto te worden nagegaan, rekening houdend met de concrete omstandigheden van de zaak. Het is de rechter ten gronde die er soeverein over oordeelt.

De rechtspraak hanteert drie criteria om na te gaan of de redelijke termijn al dan niet overschreden is. Eerst en vooral dient rekening te worden gehouden met de complexiteit van de zaak. Verder kan ook rekening gehouden worden met de houding van de beklaagde. Het gedrag van de gerechtelijke overheid tenslotte betreft het belangrijkste criterium.

Zo kan de redelijke termijn overschreden zijn indien er tijdens de strafvervolgning langere periodes zijn voorgekomen waarin er niets is gebeurd en alzo het onderzoek lange tijd heeft stilgelegen.

Getoetst aan de gegevens van onderliggend strafdossier dient in casu te worden vastgesteld dat deze niet bijzonder complexe zaak pas meer dan 5 jaar na de feiten een eerste maal werd ingeleid. Veel tijd werd verloren daar gerechtsdeskundige , ondanks het herhaald aandringen van de onderzoeksrechter, drie jaar heeft gewacht om zijn verslag neer te leggen en dit uiteindelijk deed nadat hij ter verantwoording werd opgeroepen voor de

Gelet op de overschrijding van de redelijke termijn zal in toepassing van artikel 21 ter Vt. Sv hierna bijgevolg een veroordeling bij eenvoudige schuldigverklaring worden uitgesproken in hoofde van de beide beklaagden.

II. OP BURGERRECHTELIJK GEBIED

De vordering van in eigen naam en q.q. haar minderjarige zoon
lastens de tweede, de derde en de vierde beklaagde

De rechtbank verklaart zich onbevoegd om kennis te nemen van de vordering van deze burgerlijke partij in zoverre gericht tegen de tweede en de derde beklaagde gelet op de vrijspraak van deze beklaagden voor tenlastelegging A.

De vordering van de burgerlijke partij dient in zoverre gericht tegen de vierde beklaagde ongegrond te worden verklaard bij gebrek aan causaal verband tussen het overlijden van het slachtoffer en de lastens deze beklaagde bewezen verklaarde feiten onder de tenlastelegging B.

De vordering van in eigen naam en q.q. haar minderjarige zoon
lastens de eerste beklaagde

Overeenkomstig de artikelen 44 en 45 van het Strafwetboek en 1382 e.v van het Burgerlijk Wetboek is de beklaagde gehouden tot integrale vergoeding van de schade voortvloeiend uit de misdrijven waaraan hij schuldig is verklaard en uit hoofde waarvan hij veroordeeld wordt

De bewezen verklaarde feiten, voorwerp van de tenlastelegging A, staan in oorzakelijk verband tot de door deze burgerlijke partij geleden schade De eerste beklaagde is aansprakelijk voor de door de burgerlijke partij geleden schade en is er dan ook toe gehouden deze schade integraal te

vergoeden.

Morele schade

De burgerlijke partij vordert voor de door haar geleden morele schade ingevolge het overlijden van haar echtgenoot het bedrag van 20.000 euro

Het overlijden van het slachtoffer raakt de naastbestaande emotioneel in die mate dat elke mogelijkheid om een affectieve band te beleven met deze persoon wordt tenietgedaan. De vergoeding beoogt de erkenning van het bestaan van het lijden. De bedragen die in de Indicatieve Tabel worden voorgesteld, zijn forfaitaire vergoedingen, bepaald in functie van de vermoede intensiteit van de affectieve band met het slachtoffer

Vermits elk schadegeval bijzonder is, kunnen deze bedragen worden aangepast rekening houdend met de specifieke omstandigheden.

In toepassing van het indicatief tarief kan aan deze burgerlijke partij een morele schadevergoeding van 15.000 euro worden toegekend gelet op het feit dat zij op het ogenblik van het overlijden van het slachtoffer met hem gehuwd en samenwonend was.

Materiële schade

Huishoudelijke schade en schade ingevolge inkomstenverlies

De burgerlijke partij vordert het bedrag van 18.900 euro uit hoofde van huishoudelijke schade, sedert de datum van overlijden tot 1 januari 2021. Conform de Indicatieve Tabel kan de huishoudelijke schade die door de overlevende partner wordt geleden berekend worden op basis van het aandeel van het slachtoffer in de huishoudelijke activiteiten voor het overlijden, hetzij 20 euro voor een huishouden zonder kinderlast, te verhogen met 7 euro per kind ten laste, met een aandeel van 65 % voor de vrouw en 35 % voor de man, tenzij zich een andere verdeling opdringt.

Dit forfait dient conform het nationaal indicatief tarief gekapitaliseerd te worden in hoofde van diegene die de minst lange levensduurverwachting heeft. Er dient tevens rekening te worden gehouden met de voorzienbare evolutie van de samenstelling van het kerngezin.

De rechter moet tevens rekening houden met het aandeel uit hoofde van het persoonlijk onderhoud van het slachtoffer. In de regel wordt dit aandeel berekend in functie van de globale economische waarde van het gezin en vervolgens in mindering gebracht van de economische huishoudelijke waarde van het slachtoffer.

De rechtbank stelt vast dat de burgerlijke partij - ondanks sommatie van de diverse beklagden in besluiten - nalaat om concrete beoordelingselementen naar voor te brengen omtrent de gegevens voor de berekening van het gezinsinkomen. De voorliggende aanslagbiljetten zijn onvoldoende duidelijk teneinde het inkomen van de beide partners voor en na het ongeval te

bepalen teneinde aldus de schade te ramen die is ontstaan ingevolge het wegvallen van het inkomen van het slachtoffer. Bovendien worden geen gegevens aangebracht door de burgerlijke partij waarin zij haar persoonlijk voordeel bepaalt. Op die manier is het voor de rechtbank onmogelijk een correcte schadevergoeding toe te kennen.

De zaak is derhalve wat betreft de vordering van deze burgerlijke partij niet in staat. De zaak wordt dan ook op burgerlijk gebied voor verdere afhandeling ten aanzien van de burgerlijke partij in eigen naam in voortzetting gesteld op de openbare terechtzitting van de zitting van 17 mei 2022.

De beslissing over de kosten, de intresten en de rechtsplegingsvergoeding wordt aangehouden.

De vordering van

q.q.

Overeenkomstig de artikelen 44 en 45 van het Strafwetboek en 1382 e.v. van het Burgerlijk Wetboek is de beklagde gehouden tot integrale vergoeding van de schade voortvloeiend uit de misdrijven waaraan hij schuldig is verklaard en uit hoofde waarvan hij veroordeeld wordt.

De bewezen verklaarde feiten, voorwerp van de tenlastelegging A, staan in oorzakelijk verband tot de door deze burgerlijke partij geleden schade. De beklagde is aansprakelijk voor de door de burgerlijke partij geleden schade en is er dan ook toe gehouden deze schade integraal te vergoeden.

De burgerlijke partij vordert namens haar minderjarige zoon een morele schade van 20.000 euro.

Het overlijden van het slachtoffer raakt de naastbestaande emotioneel in die mate dat elke mogelijkheid om een affectieve band te beleven met deze persoon wordt tenietgedaan. De vergoeding beoogt de erkenning van het bestaan van het lijden. De bedragen die in de Indicatieve Tabel worden voorgesteld, zijn forfaitaire vergoedingen, bepaald in functie van de vermoede intensiteit van de affectieve band met het slachtoffer.

Vermits elk schadegeval bijzonder is, kunnen deze bedragen worden aangepast rekening houdend met de specifieke omstandigheden.

In toepassing van het indicatief tarief kan aan deze burgerlijke partij een morele schadevergoeding van 15.000 euro meer de vergoedende intresten zoals hierna bepaald worden toegekend gelet op het feit dat de burgerlijke partij op het ogenblik van het overlijden van zijn vader nog inwonend was.

De rechtbank beveelt ambtshalve bij toepassing van artikel 379,2^o lid van het Burgerlijk Wetboek, zoals laatst gewijzigd bij artikel 3 van de Wet van 13 februari 2003, dat het aan de minderjarige toegekende bedrag, zal geplaatst worden op een rekening die op naam van de minderjarige is geopend en die, behoudens het recht op wettelijk genot, onbeschikbaar zal zijn tot het tijdstip van zijn meerderjarigheid.

Aan deze burgerlijke partij kan de rechtsplegingsvergoeding van 1.430 euro worden toegekend.

De overige burgerlijke belangen

Gelet op het mogelijke bestaan van schade veroorzaakt door de bewezen verklaarde misdrijven worden de overige burgerlijke belangen ambtshalve aangehouden.

Om deze redenen, en gelet op de volgende artikelen:

art. 11, 12, 14, 16, 31, 32, 34, 35, 41 Wet van 15 juni 1935;

art. 4, 21ter Wet van 17 april 1878 - Wet houdende de voorafgaande titel van het Wetboek van Strafvordering;

art. 162, 162bis, 182, 184, 185 §1, 189, 190, 191, 194, 195 Wetboek van Strafvordering;

art. 1, 2, 3, 5, 7, 66, 100, 418, 419 Strafwetboek;

art. 6 1° lid EVRM;

art. 91, tweede lid van het Koninklijk Besluit van 28 december 1950 houdende het algemeen reglement op de gerechtskosten in strafzaken;

art. 379, 1382 e.v. Burgerlijk Wetboek;

art. 1022 Gerechtelijk Wetboek,

alsook de overige wetsbepalingen aangehaald in huidig vonnis

de rechtbank, recht doende **op tegenspraak**,

STRAFRECHTELIJK

Ten aanzien van

Verklaart de feiten, voorwerp van de tenlastelegging A, bewezen.

Veroordeelt de beklaagde voor de hierboven omschreven en bewezen verklaarde tenlastelegging A **bij eenvoudige schuldigverklaring**

Veroordeelt de beklaagde tot betaling van de **bijdrage** tot het Begrotingsfonds voor de juridische tweedelijnsbijstand van 20 euro.

Veroordeelt de beklaagde tot betaling van de **vaste vergoeding** voor beheerskosten in strafzaken

van 50 euro.

Ten aanzien van

Spreekt de beklaagde vrij voor de hierboven omschreven tenlastelegging A.

Ten aanzien van

Spreekt de beklaagde vrij voor de hierboven omschreven tenlastelegging A.

Ten aanzien van

Spreekt de beklaagde vrij voor de hierboven omschreven tenlastelegging B, in zoverre gepleegd ten aanzien van , en wat betreft de gebrekkige toegang tot de woning.

Verklaart de feiten, voorwerp van de tenlastelegging B, in zoverre gepleegd ten aanzien van en , en enkel wat betreft de gebrekkige elektriciteit, bewezen.

Veroordeelt de beklaagde voor de hierboven omschreven en bewezen verklaarde tenlastelegging B in zoverre gepleegd ten aanzien van er , en enkel wat betreft de gebrekkige elektriciteit, **bij eenvoudige schuldigverklaring**.

Veroordeelt de beklaagde tot betaling van de **bijdrage** tot het Begrotingsfonds voor de juridische tweedelijnsbijstand van 20 euro.

Veroordeelt de beklaagde tot betaling van de **vaste vergoeding** voor beheerskosten in strafzaken van 50 euro.

Gerechtskosten

Veroordeelt de eerste en de vierde beklaagde hoofdelijk tot de **gerechtskosten** voor het openbaar ministerie, begroot op 8 266,26 euro, ondeelbaar veroorzaakt door de bewezen verklaarde misdrijven

Laat de gerechtskosten ten laste van de Belgische Staat, begroot op 89,40 euro.

Overtuigingsstukken

Beveelt de **overmaking** aan het **openbaar ministerie** om te handelen als naar recht, van het overtuigingsstuk neergelegd ter griffie van de correctionele rechtbank Oost-Vlaanderen, afdeling onder nr.

BURGERRECHTELIJK

Ten aanzien van _____ in eigen naam

Verklaart zich niet bevoegd te statuieren over de eis van de burgerlijke partij in zoverre gericht tegen _____ en _____ gelet op de vrijspraak van deze beklagden.

Verklaart de eis van de burgerlijke partij ten aanzien van _____ toelaatbaar maar wijst deze af als ongegrond.

Verklaart de eis van de burgerlijke partij ten aanzien van _____ toelaatbaar en reeds in de hierna bepaalde mate gegrond.

Veroordeelt _____ om te betalen aan de burgerlijke partij een **provisie** van **15.000 euro**.

Stelt de zaak voor verdere behandeling op burgerrechtelijk gebied in **voortzetting** op de openbare terechtzitting van **17 mei 2022 om 09.00 uur** van deze rechtbank en kamer en houdt de beslissing over de intresten en kosten, inbegrepen de rechtsplegingsvergoeding, aan.

Ten aanzien van _____ q.q.

Verklaart zich niet bevoegd te statuieren over de eis van de burgerlijke partij in zoverre gericht tegen _____ en _____ gelet op de vrijspraak van deze beklagden.

Verklaart de eis van de burgerlijke partij ten aanzien van _____ toelaatbaar maar wijst deze af als ongegrond.

Verklaart de eis van de burgerlijke partij ten aanzien van _____ toelaatbaar en in de hierna bepaalde mate gegrond.

Veroordeelt _____ om te betalen aan de burgerlijke partij het bedrag van **15.000 euro**, te vermeerderen met de vergoedende intrest tegen de wettelijke intrestvoet vanaf 9

november 2015 tot vandaag en met de gerechtelijke intrest tegen de wettelijke intrestvoet vanaf vandaag tot de dag van volledige betaling, en de kosten.

Beveelt ambtshalve bij toepassing van artikel 379,2°lid van het Burgerlijk Wetboek, zoals laatst gewijzigd bij artikel 3 van de Wet van 13 februari 2003, dat het aan de minderjarige
toegekende bedrag, zal geplaatst worden op een rekening die op naam van de minderjarige is geopend en die, behoudens het recht op wettelijk genot, onbeschikbaar zal zijn tot het tijdstip van zijn meerderjarigheid.

Veroordeelt om te betalen aan de burgerlijke partij een rechtsplegingsvergoeding van **1.430 euro**.

Overige burgerlijke belangen

Houdt de overige burgerlijke belangen ambtshalve aan.

Dit vonnis is gewezen en uitgesproken in openbare zitting op 16 november 2021 door de rechtbank van eerste aanleg Oost-Vlaanderen, afdeling Gent, kamer G30Di:

- , rechter

in aanwezigheid van een magistraat van het openbaar ministerie,
met bijstand van griffier